

1. ΤΙ ΜΟΝΤΕΛΟ ΑΣΤΥΝΟΜΕΥΣΗΣ ΕΧΟΥΜΕ ;

Μέσο:ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: ...17/03/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: ...17/03/2021

Σελίδα: 14

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

Τι μοντέλο αστυνόμευσης έχουμε;

ΓΝΩΜΗ

ΤΟΥ ΤΡΙΑΝΤΑ-
ΦΥΛΛΟΥ
ΚΑΡΑΠΑΝΤΟΥ

Το τελευταίο διάστημα διαβάζουμε και ακούμε συνεχώς για το δόγμα «νόμος και τάξη» που εφαρμόζει η κυβέρνηση, το οποίο, αυτοί που προωθούν το συγκεκριμένο αφήγημα, χαρακτηρίζουν ως το δόγμα της ακραίας καταστολής. Βέβαια, το ίδιο το επιχειρήμα και η κομπάνια καταγγελίας του νόμου και της τάξης έχει από μόνη της μια προβληματική διάσταση. Από πότε έγινε αρνητικό να εφαρμόζεται ο νόμος και να διατηρείται η τάξη; Όσοι υποστηρίζουν βέβαια αυτό το επιχειρήμα θα απαντήσουν πως το πρόβλημα δεν είναι ο νόμος και η τάξη, αλλά ο τρόπος που εφαρμόζεται και επιβάλλεται. Από αυτό το σημείο μπορεί να αρχίσει μία ενδιαφέρουσα συζήτηση για τη σύγχρονη αστυνόμευση και τα διαφορετικά μοντέλα που υπάρχουν. Αρκεί βέβαια, όσοι συμμετέχουν σε αυτή, να αποδέχονται πως η Αστυνομία έχει το μονοπώλιο στο δικαίωμα της χρήσης νόμιμης βίας για την ασφάλεια και την προστασία της κοινωνικής ειρήνης και των πολιτών. Ένα δικαίωμα που δεν το έχει πάρει μόνη της, αλλά από το Κοινωνικό Συμβούλιο που αποτελεί την καταστατική λειτουργία των σύγχρονων φιλελεύθερων

δημοκρατιών. Βέβαια, η χρήση νόμιμης βίας γίνεται στο πλαίσιο αναγκαιότητας και αναλογικότητας και υπόκειται στον αναγκαίο έλεγχο.

Η αστυνόμευση έχει αλλάξει ριζικά στο πέρασμα των αιώνων. Από τη στιγμή που στις φιλελεύθερες δημοκρατίες καθιερώθηκε το σύστημα της επαγγελματικής αστυνόμευσης που υπόκειται σε πολιτικό έλεγχο έχουν δοκιμαστεί και υιοθετηθεί διάφορα μοντέλα αστυνόμευσης. Τα πιο χαρακτηριστικά είναι της Κοινοτικής Αστυνόμευσης (Community Policing), της Μηδενικής Ανοχής (Zero Tolerance Policing), της Επιβολής της Τάξης (Order Enforcement Policing), των Πληροφοριών (Intelligence Led Policing), της Επίλυσης Προβλημάτων (Problem Solving Policing), της Προληπτικής Αστυνόμευσης (Preventing Policing), της Συνεργατικής Αστυνόμευσης (Cooperative Policing) κ.ά.

Η ασφάλεια σήμερα είναι σύνθετη και περίπλοκη. Οι απειλές, οι κίνδυνοι και οι προκλήσεις πολλοί και διαφορετικοί. Αυτός είναι και ο λόγος που οι Αστυνομίες όλων των χωρών δεν αξιοποιούν μόνο ένα μοντέλο. Ακόμη και η Μεγάλη Βρετανία που είναι ταυτισμένη με το μοντέλο της

Κοινοτικής Αστυνόμευσης δεν χρησιμοποιεί μόνο αυτό. Ούτε και οι ΗΠΑ, η χώρα που καθιέρωσε τη σύγχρονη εκδοχή του μοντέλου των Πληροφοριών, χρησιμοποιεί μόνο αυτό. Δεν θα μπορούσαν άλλωστε. Δεν αντιμετωπίζονται τα βίαια επεισόδια και η τρομοκρατία με αστυνομικές ομάδες διαλόγου. Ούτε όμως μπορούν να υποστηρικθούν τα θύματα ενδοοικογενειακής βίας με ομάδες επιβολής της τάξης. Κάθε πρόβλημα έχει τη δική του απάντηση. Για αυτό οι Αστυνομίες χρησιμοποιούν σχεδόν όλα αυτά τα μοντέλα, σε αυτά την κατεύθυνση άλλωστε κινείται και η Ελληνική Αστυνομία.

Αυτό που έλειπε χρόνια από την Ελλάδα ήταν η έμφαση στην ήπια αστυνόμευση και η συγκροτημένη υλοποίηση της Κοινοτικής Αστυνόμευσης (είχαν γίνει μόνο αποσπασματικές πρωτοβουλίες όπως ο Αστυνομικός της Γειτονιάς). Το υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, παρά την πανδημία, έχει επενδύσει στην ενίσχυση του μοντέλου της ήπιας αστυνόμευσης στην Ελλάδα. Ένα μοντέλο που έχει ως βασικά χαρακτηριστικά τον διάλογο και τη διαχείριση εντάσεως

(αστυνομικοί διαμεσολαβητές, Ομάδα Διαχείρισης και Οριοθέτησης Συναθροίσεων), την πρόληψη (Διεύθυνση Πρόληψης Βίας), την παρουσία στις γειτονιές και δίπλα στον πολίτη (πεζές περιπολίες, ομάδες με scooter και ποδήλατα), την υποστήριξη των θυμάτων (Παραφρένο Υποστήριξης Θυμάτων, Υπηρεσίες Ενδοοικογενειακής Βίας, οδηγίες πρόληψης θυματοποίησης), στην ενημέρωση των πολιτών (δελτία συναθροίσεων, στοιχεία εγκληματικότητας, οδηγίες πρόληψης), στη λογοδοσία για την αποτελεσματικότητα (απολογισμός δράσης) και τέλος στη συνεργασία και στη συλλειτουργία (δράσεις με Δημοτικές Υπηρεσίες, Ενιαία Κέντρα Διαχείρισης Καθημερινότητας, συνεργασία με ΜΚΟ). Η Ελληνική Αστυνομία λοιπόν χρησιμοποιεί διάφορα μοντέλα αστυνόμευσης, ενώ επενδύει πλέον συστηματικά στις ήπιες μεθόδους αστυνόμευσης. Ακόμη και αν κάποιοι θέλουν να την αποκρύψουν ή δεν τη γνωρίζουν, αυτή είναι η πραγματικότητα.

Ο Τριαντάφυλλος Καραπάντος είναι Δρ. ευρωπαϊκής ασφάλειας και νέων απειλών, επιστημονικός συνεργάτης **ΕΝΑΜΕΤ**